

A tömörítő eljárások lényege: olyan változó szóhosszúságú kódot választunk, hogy a sokszor előforduló szimbólumokhoz rövidebb, míg a ritkábbakhoz hosszabb kódot rendelünk.

Shannon-Fano eljárás

Egyszerű adattömörítési eljárás, amelynek lényege az, hogy:

1. A továbbítandó szimbólumokat valószínűség szerint rendezzük.
2. A szimbólumhalmaz két lehetőség azonos valószínűségű részhalmazra bontjuk. Az egyikhez 0, a másikhoz 1 szimbólummal kezdődő szót rendelünk.
3. Az eljárást addig folytatjuk, míg el nem fogynak szimbólumok.

Példa

Szimbólum	Valószínűség	Kód	Szóhossz
X1	0.25	00	2
X2	0.25	01	2
X3	0.125	100	3
X4	0.125	101	3
X5	0.0625	1100	4
X6	0.0625	1101	4
X7	0.0625	1110	4
X8	0.0625	1111	4

8 szimbólumot használunk a kódolásnál, amelynek egyes szimbólumai a táblázatban megadott valószínűséggel szerepelnek a küldendő üzenetben. Ezeket előfordulási gyakoriság alapján csökkenő sorrendbe rendeztük, azaz a leggyakoribbak vannak elől. A harmadik oszlopban hozzárendeltük változó hosszúságú kódokat, a gyakoriakhoz hosszabbakat.

A 8 szimbólum teljes eseményrendszert alkot, hiszen egymást kizáró eseményekből áll, valamint a szimbólumok előfordulási valószínűségeik összege 1.

Tömörítsük az X2 X3 X8 X7 X1 üzenetet:

Az eredmény:

011001111111000

A tömörítés nélkül az üzenet hossza $4 * 5$ azaz 20 bit lett volna. A tömörítés után 15 bitre csökkent.

Számítsuk ki a kód entrópiáját.

$$H = - \left(\frac{2}{4} \log \frac{1}{4} + \frac{2}{8} \log \frac{1}{8} + \frac{4}{16} \log \frac{1}{16} \right) = 2.75 \text{ bit}$$

Huffman kódolás

A Huffman kódolás egy veszteségmentes adatkompressziós algoritmus, amely a gyakrabban

előforduló szimbólumokhoz rövidebb, míg a ritkábban előfordulókhöz hosszabb kódokat rendel. Ez az előfordulási gyakoriság alapján történik az adatban. Az eljárás optimális, mert a legkisebb átlagos kódhosszt eredményezi.

A Huffman-kódolás lépései

1. Számoljuk ki az egyes karakterek előfordulási gyakoriságát az adatban.
2. Építsünk bináris fát a gyakorisági adatok alapján.
3. Rendeljünk bináris kódokat minden karakterhez a fa szerkezetét követve, biztosítva, hogy a gyakoribb karakterek rövidebb kódokat kapjanak.

Huffman-kódolási példa

Kódoljuk a következő szöveget: BACADAEAFABBBAAAGAH

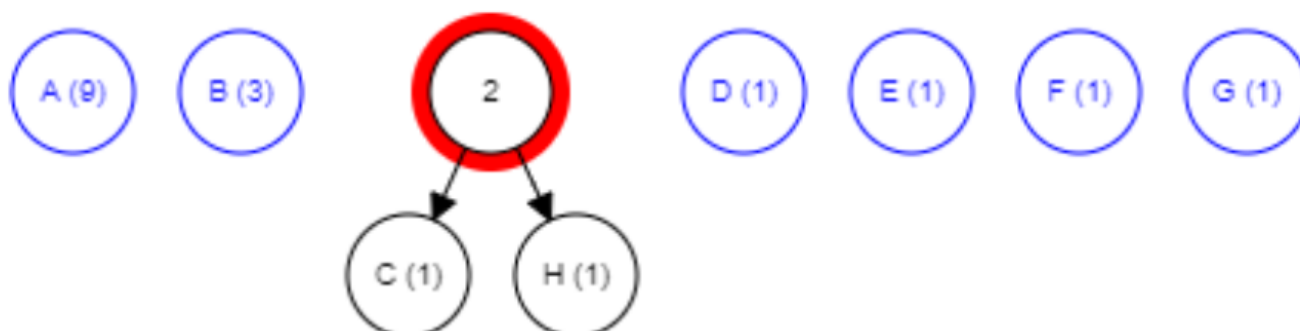
Gyakoriságok meghatározása

Karakter	Gyakoriság
A	7
B	3
C	1
D	1
E	1
F	1
G	2
H	1

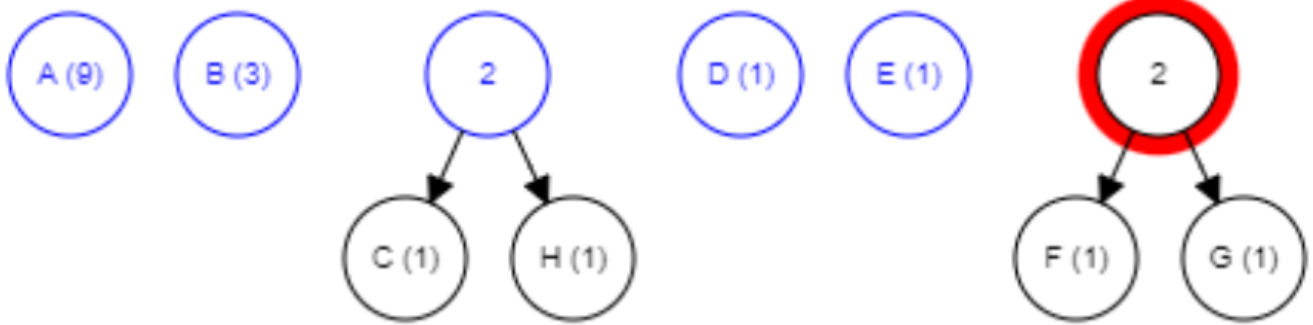
Készítsük el a bináris fa leveleit úgy, hogy zárójelben feltüntetjük a gyakoriságokat:

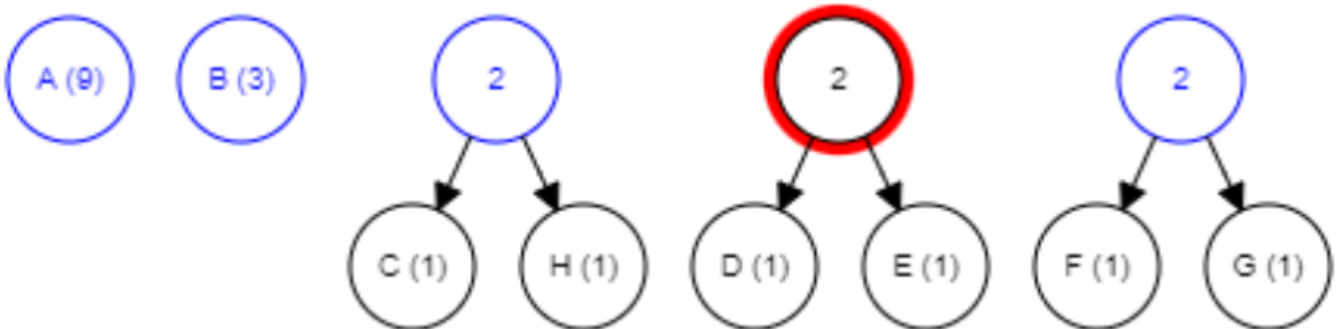
Válasszuk ki a két legkisebb gyakoriságú levelet és vonjuk össze az alábbiak szerint:

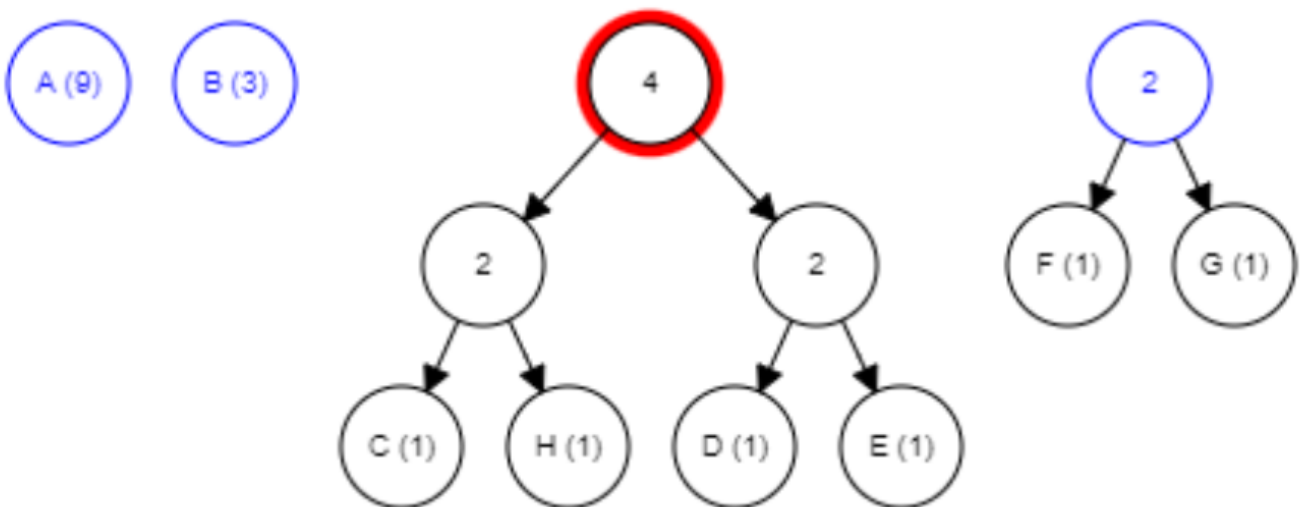
Vonjuk össze a F és G leveleket is ugyanígy:

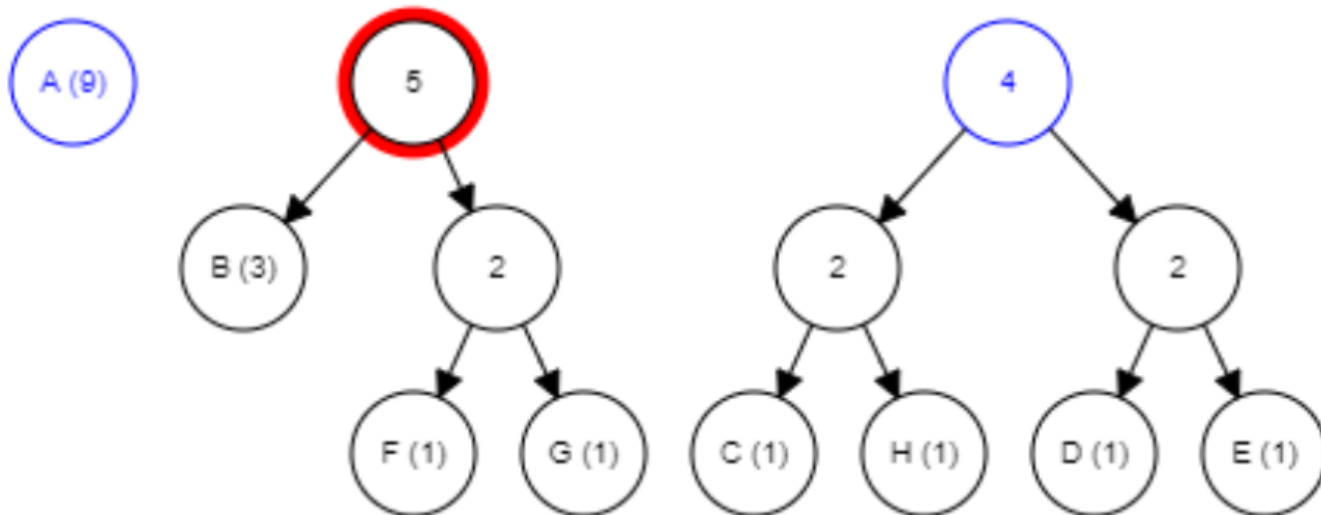
Vonjuk össze a D és E leveleket is ugyanígy:

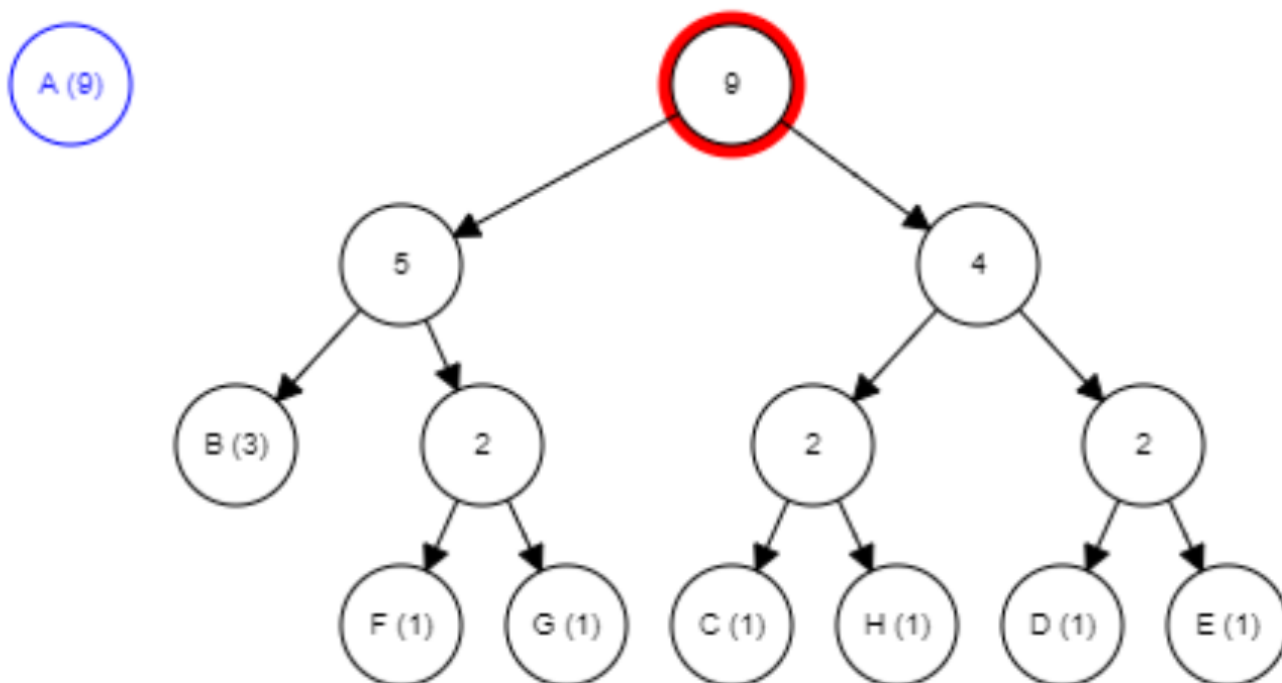
Most a középső két levél tartalmazza legkisebb gyakoriságot, ezért vonjuk őket össze:

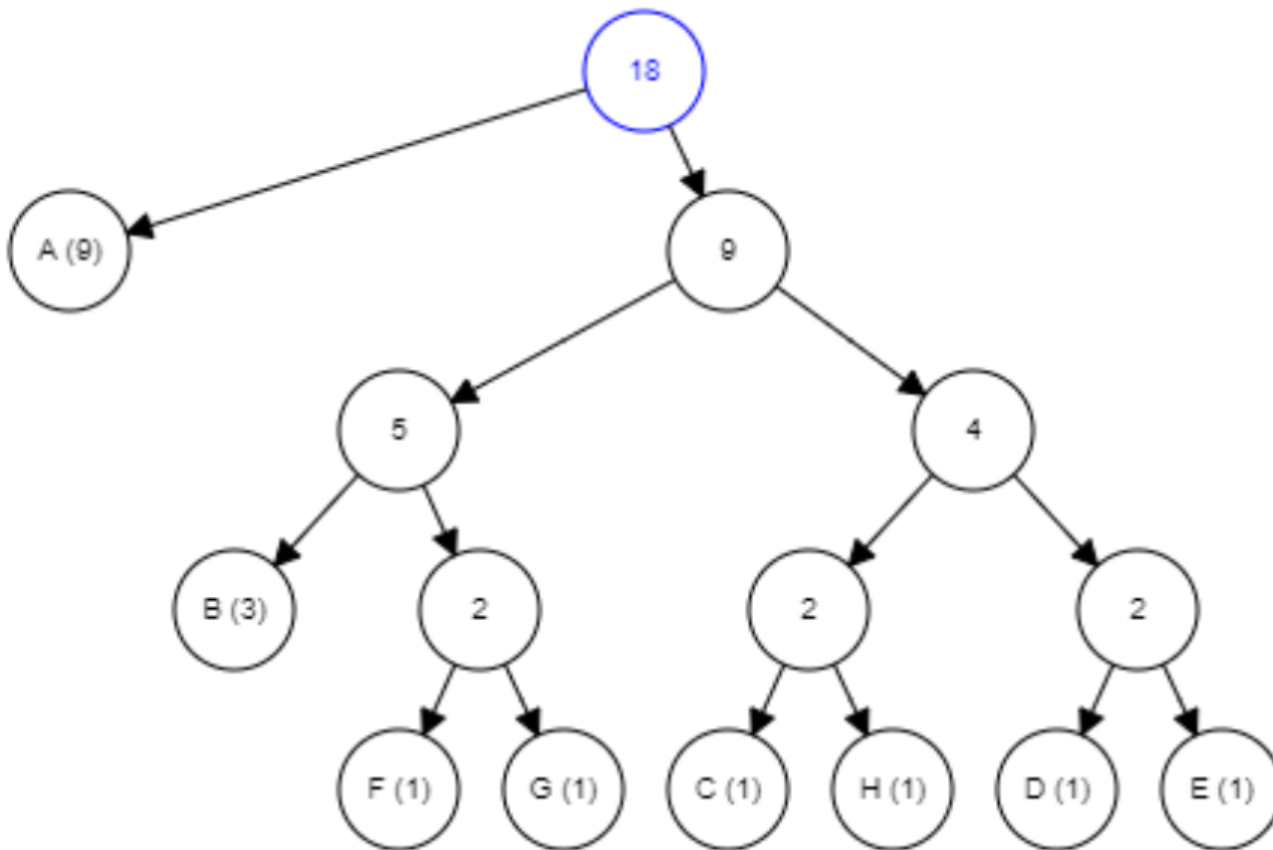
Most a B és a jobb oldali 2-vel jelölt levél tartalmazza legkisebb gyakoriságot, ezért ezeket vonjuk össze:

Most vonjuk össze az utolsó két megmaradt levelet:

A végén ez a fa lesz az eredmény:

Bináris kód hozzárendelés a fa leveleihez

A bináris fa létrehozása után, rendeljük a levelekhez a kódokat, felülről lefelé haladva balra mozdulva 0-val, jobbra mozdulva 1-el egészítjük ki a kódot.

Karakter	Bináris kód
A	0
B	100
C	1100
D	1110
E	1111
F	1010
G	1011
H	1101

Az eredmény a következő lesz:

```
BACADAEAFABBAAGAH -> 100|0|1100|0|1110|0|...|1101
```

Hasonló módon készül el a végleges kód, mint a Shannon-Fano kódolás esetén, csak itt a fa készítés segít a bináris hozzárendelés elkészítésében.

megjegyzés: a | karakter természetesen nincs benne az eredményben, itt csak az átláthatóság miatt szerepel, ebben a módszerben sincs és nem is kell elválasztó jelzés.

